

Jag måste tyvärr upprepa Edra egna ord; Ni är synbarligen inte angelägen att göra det.

"Det har ju varit en gammal regel att politiska flyktingar, som kommer till asyl landet lastade med politiska rancuner och politiska klagomål mot det land varifrån de har nödgats fly, inte skall lufta sina klagomål i asyl landet... Det är en mycket naturlig regel. Den tillämpas, tror jag, ganska generellt... Vi vill inte att deras klagomål skall kastas ut bland den svenska allmänheten... Både takt och säkerhet bjuder att de flyktingar som kommit från skilda länder inte här utvecklar politisk verksamhet kring de flyktingsproblemen som har motiverat deras ankomst."

Ni hävdar alltså att förbud för flyktingar att utöva politisk verksamhet (till och med verksamhet som gäller skälen varför de är flyktingar) skulle vara det normala i demokratiska stater. Så är det inte; tvärtom får de flyktingar som det här är tal om i de flesta, kanske alla demokratier bilda organisationer, hålla tal, anta resolutioner, skriva offentligt om sina problem, anordna möten osv. — kort sagt, de får utöva politisk verksamhet. Även i Sverige har de, trots Edra uttalanden, dessa rättigheter. Vill Ni förneka det nu?

Herr utrikesminister,

Ert brev innebär ett — kanske omedvetet — försök att komma ifrån vad debatten gäller, nämligen av Er själv fälda uttalanden om flyktingarnas ställning i Sverige och andra demokratier. Det lyckas inte.

Jag har aldrig kritiserat eller ens diskuterat beslutet att förbjuda upprättandet av en estländsk exilregering i Sverige. Detta närmast helt enkelt därför att jag saknar närmare uppgifter om vad en sådan exilregering äsyftar och hur den arbetar. Norge har givit sin tillåtelse i ett sådant fall, Sverige inte. I det meningsutbyte som här ägt rum har anledning saknats att ingå på denna speciella fråga. Inte heller har jag öppet eller "i hemlighet" formulerat någon regel för generellt bedömande av hur flyktingars politiska verksamhet bör behandlas. Det synes mig påtagligt att en sådan regel inte rimligen kan fastställas. Man måste ta hänsyn till den politiska situationen (särskilt om det är freds- eller krigstid), till verksamhetens syften och former. Detta trodde jag var självklart för alla människor; Ni nödgas mig emellertid genom Er, som Ni tydligen tror, snärjande fråga att nedskrivna detta uppenbara.

Vad jag reagerat mot är tvärtom att Ni formulerat en generell regel, att denna regel synes mig farlig och intolerant och att Ni rent av framställer denna regel, denna högst privata regel, som allmänt godtagen.

Den regel Ni åberopar Er på finns alltså inte. Håller Ni då på att den bör införas? Tänker Ni söka inom regering och riksdag genomföra de föreskrifter som krävs för att regeln blir gällande? Är Ni beredd att nu förklara att Ni håller på Edra deklamationer från förra året? Enligt min värdering vore det en nästan otroligt reaktionär åtgärd som Ni därmed skulle rekommendera. Den skulle innebära att exempelvis flyktingar från diktaturer av kommunistisk eller fascistisk typ inte ens finge upplysa den svenska allmänheten ("lufta sina klagomål", för att begagna Ert språk) om den regim och de förhållanden undan vilka de, tvunget eller frivilligt, flytt.

Jag tror, trots Ert envisa fasthållande vid vad Ni sagt, inte på att Ni verkligen tänker börja en sådan aktion. Jag tror, som jag redan skrivit, att Ni pratat obetänksamt och inte har mod att erkänna detta.

Herbert Tingsten

28/5